

Sóloyggjarnar við landsins enda

Tað er ikki heilt greitt, hvat Scilly merkir, men íbúgvarnir vilja vera við, at tað merkir »Sóloyggjarnar«

Hvør hevði trúð tí: 25 fjórðingar í ein útsynning úr Land's End – sjálvum útsynningshorninum á Bretlandi – liggja knappliga uppafur fleiri oyggjar, sum hoyra til the United Kingdom.

Vit hildu altíð, at Føroyar vóru smáar, men her er ein oyggjabólkur, har einans 2.000 fólk búleikast. Størsta oyggin, St. Mary's, er 3,6 km til longdar og knappliga 2,4 km til breiddar. Tað vil siga, at St. Mary's er neyvnan á stødd við Fugloyinna.

Men har býr eitt fólk, sum hevur eina fjølbroytta bakgrund, sum tey enn í dag royna at verja um. Einans eitt avmarkað tal av vitjandi sleppur út á oyggjarnar í senn, og sunnudag er als eingin fartur, hvørki frá ella til.

Sóloyggjarnar

Navnið *Scilly* kemur antin frá *Sulla*, ið er ein forn »vatngudinna«, ella frá navninum *Sulley* ella *Sulli*, sum merkir »sóloyggjarnar. Scillybúgvir (Scill-

onians) halda seg vanliga til seinnu tulkningina. Elstu mannaleivdirnar stava heilt aftur til bronsuöldina (umleið 2.000 ár f. Kr.). Eisini finnast jarnaldarbúsetingar frá umleið ár 200 f. Kr.

Í nýggjari tíð, t.v.s. í miðöldini, finna vit fyrst rómverskar leivdir, og síðani verður hildið, at munkar leitaðu sær til oyggjarnar (ikkj ókent fyrirbrigdi í føroyskari søgu). Fyrst í seinnu miðöldini fóru bretar undir at nýta Scillyoyggjarnar til skansa og ávaringarstöð ímóti ófriðarskipum o.t.l.

Fólkid sjálf hevði triggjar høvudsýnnir: Fiskiskap, loðssigling og smugling. Tann báturin, sum kom fyrstur til eitt skip, fekk ar-

beiðið at føra tað millum sera vandamikla skergarðin har um leiðir. Á henda hátt byrjaði kappsiglingin millum bátarnar. Men teir kundu ikki úttan víðari rógva við 8 ella 10 árum fyrri at koma skjótari fram. Orsøkin var tann, at tollbátarnir høvdu við lóg tryggjað sær, at vanligu bátarnir undir ongum umstøðum máttu rógva skjótari enn teir sjálvir, um illgruni var um, at smuglaragóðs varð ført til lands.

1.670 menn sjólótust

Umframt hetta hava bátarnir í oynni verið nógv nýttir í sambandi við bjargingararbeiði, tá størri skip høvdu rent seg í sker. Eini 800 vrak

St. Mary's er tann størsta av Scillyoyggjunum

liggja sokkin kring oyggjarnar. Ringasta hendingin var helst í 1707, tá 1.670 menn fórust, tá fyra skip av einum flota upp á 21 rendu seg á sker vestan fyrri oyggjarnar. Flotaovastin, Sir Cloudesley, helt seg hava ensku Kanalina fyrri frammán og gav sostatt boð um at sigla beint í óföri.

Í dag stendur ferðavinnan, kanska ikki heilt óventað, fyrri 85% av vinnuni, meðan blómur og annar vøkstur standa fyrri hini 15%.

Blómumarknaðurin ein søga fyrri seg

Tað er ein søga fyrri seg, hvussu blómumarknaðurin vann sín serliga týðning. Oyggin Tresco hevur í øldir verið ogn hjá Dorrien Smith-ætlini. Eigarin fyrst í 19. øld, August Smith, gjørdi av, at øll, ið ikki høvdu arbeiði sum 11 ára gomul, vórðu noyðd at flyta burtur. Genturnar fingi sum oftast arbeiði sum tenastugentur, meðan dreingirnir fóru í enska flotan.

Men av tí, at August Smith hevði skipað fyrri, at øll – gentur og dreingir – lærdu at lesa og skriva og rokna, gjørdust flestu dreingirnir skjótt yvirmenn umborð. Smith legði teimum við at taka spennandi plantur heim við úr fjar-skotnum londum, sum so blivu plantaðar á Tresco. Enn standa plantasjurnar við trøum og blómum frá londum sum India, New Zealandi, Mexico og Suðurafrika í fagrasa blóma.

Ein planta (*Liliacea hesperogucca whipplei*), sum blómar 20. hvørt ár, veksur tá heilar fyra metrar upp á 14 dagar. Tað er ilt at trúgva, at áðrenn 1834 var Tresco á at lita sum ein miðal føroysk oyggi!

Tað er sjáldandi veðurlagið, sum ger alt hetta møgulegt. Blómur verða enn tá útfluttar til bretska megin-

landið í sjálvum vetrarhálvuni frá november til mars. Hóast nakað av vindi er, so er sólin tó sera sterk. Í meðal skínur sólin 1.752 tímar um árið, í mun til 1.514 tímar í London. Har eru avgjørt ríkir møguleikar at brúnka seg á snjóhvítu strondunum kring oyggjarnar.

Eisini er náttúran sum heild sera vøkur. Scillyoyggjarnar eru flokkaðar sum *designated Area of Outstanding Beauty*. Har er eitt landslag, sum fær einhvønn føroying at kenna seg væl. 4.000 ára gomul fornminni fram til borgir heilt frá 16. øld. Eitt ríkt fuglalív og møguleikar at sigla og fiska ella bara at ganga, súkkla ella spæla golf.

Parabolarnar goymdar burtur

Býarlívið hevur sum heild alt tað, ið ynskjast kann, hóast diskotekið neyvan man vera á hædd við the Stringfellow's í London. Allastaðni er reint og ruddiligt, og parabolarnar siggjast einans burtur goymdar aftan fyrri húsini inni í garðinum.

Fólkid er av tí blíðasta, ið hugsast kann! Príslegan er heilt samulig, og innivist fæst frá fleirstjórnaðum marglætisumhvørvi til væl-kenda Bed & Breakfast og camping. Og so var maturin eisini framúrskarandi.

Flutningur fer fram við einari ferju, tyrlu og smáum flogfórum til einans 8 ferðandi. Avmarkað er tó, hvussu nógv vitjandi sleppa til Scillyoyggjarnar ísenn. So tað ræður um at gera skjótt av, um ein hevur hug at vitja, tá føroyingar næstu ferð fara at kappganga. Ella kanska onkur ynskir at siggja sólarmyrkingina tann 11. august 1999.

Tríggjar ferðir Eyðun

Fótbóltur: Eyðun Samuelsen gjørdi reint hattrick leygardagin, tá ið 2. lið hjá HB vann 3-1 á gøtumonnum

At tað er stórir munur á 1. og 2. deild, sást týðiliga í góðveðrinum í Gundadali leygardagin, tá ið næstbestu liðini hjá HB og GÍ dystaðust. Ferðin var ikki serliga høg á dystinum, og harafrat blakaðu bæði liðini óteljandi bóltar burtur.

Reint hattrick

Eyðun Samuelsen, sum fyrr í ár vandi við B68, gjørdi øll trý málini hjá HB. Hann legði heimaliðið á odda stutt fyrri hálvleik, tá ið hann gjørdist einsamallur við málverjanum hjá gøtumonnum, sum fekk hondina

á skotið, men ikki megnaði at forða bóltinum í at fara inn í málið. Miðskeiðis í seinna hálvleiki økti Eyðun til 2-0 eftir eina misskiljing í GÍ-verjuni, og umleið fimm minuttir fyrri leiklok fullførði hann sítt hattrick við besta málinum í dystinum. Ein rennibóltur bleiv spældur til Eyðun, sum dróg fram við einum verjuleikara hjá GÍ, áðrenn hann sendi bóltin í málið tætt við handara stólpa.

Í seinasta minnuti av dystinum minkaði ungi Hans Pauli Petersen um munin eftir eina kiksada rang-

støðufellu hjá HB. Hesin ungi, Hans Pauli Petersen, var í fjør eitt skifti í 1. liðshópinum hjá GÍ, men var so óheppin at bróta sær annað beinið í fjør.

T.N.

Fótbóltur, 2. deild:

HB-GÍ 3-1 (1-0)

1-0: Eyðun Samuelsen
2-0: Eyðun Samuelsen
3-0: Eyðun Samuelsen
3-1: Hans Pauli Petersen

Todi Jónsson, Ebbe Sand og hinir í SvF

Fótbóltur: Sjóntvarp Føroya sendir donsku steypafinaluna beinleiðis Kristi himmalferðadag

Kristi himmalferðardag tann 21. juni verður danska steypafinalan í fótbólti spæld í Parkini í Keypmannahavn. Liðini, sum eru í finaluni, eru Brøndby IF og FC Keypmannahavn, sum sostatt fær heimavøll í finaluni. Sum allir fótbóltsáhugaðir føroyingar og helst fleiri onnur vita, spælir Todi Jónsson við FC Keypmannahavn, og tað veit Sjóntvarp Føroya eisini. Tí hevur SvF

fingið loyvi frá TV2 til at senda steypafinaluna beinleiðis.

Dysturin verður at siggja í sjóntvarpinum klokkan 13.45 føroyska tíð, og hetta verður seinasti kjansur hjá FCK at fáa nakað burtúr hesum kappingarárinum.

Í Superliguni er Brøndby komið somikið langt framum FC Keypmannahavn, at har er einki at spæla um longur, og steypakappingin er sostatt seinasti møguleiki, skal FCK rættvisgera

nógvu innkeypini, teir hava gjørt hetta kappingarárið.

FC Keypmannahavn kom í finaluna eftir tveir lættar hálvfinalusigrar móti Ikast, meðan Brøndby hevði eitt sindur torførrari dystir móti Silkeborg í sínum hálvfinalunum.

elj